

Thi selv om de virkelig faa den lovbeskyttede, kontrollerede Prostitution ophævet, hvad er saa dermed vundet? Er al Prostitution saa umuliggjort? Har man dermed udryddet dens Aarsager? Er den dermed rykket op med Røde? — Gaar en Plante ud, fordi man afplukker en af dens Blomster? Nej. Den vil vedblive at bestaa og vedblive at sætte nye Frugter, saa længe Betingelserne for dens Tilværelse ikke er skaffede af Vejen.

Ikke en Gang de Kvinder, som ved Prostitutionens Ophævelse blive gjorte brødløse, talte Sædelighedsvennerne om. Hvad bliver der af dem? — Pastor Pierson siger saa smukt og sandt: »Vi kristne er medskyldige, naar vi ikke tager Parti for disse ulykkelige, som Politiet selv bringer ind paa alskens Forbrydelser«. — Men disse ulykkelige blive da ikke mindre ulykkelige, fordi man tager Brødet fra dem. Har Sædelighedsvennerne tænkt paa det? — Har de tænkt paa at skabe disse ulykkelige andre Livsvilkaar? Thi disse Kvinder vil netop hos de sædelige kristne finde alle Døre lukkede, hvis da ikke Sædelighedsvennerne, naar de har faaet Prostitutionen ophævet, selv vil tage disse ulykkelige i deres Tjeneste for saaledes at skabe dem en ny Livsstilling, der kan drage dem bort fra Prostitution, og samtidig give Sædelighedsvennerne en rig Lejlighed til »at indvirke tugtende og forædlende paa de enkelte«.

Er det maaske deres Mening? — Det vilde være smukt, — men det er næppe troligt, at de gør det.

Nej, vil Sædelighedens Venner virkelig for Alvor bekæmpe Usædelighed og Prostitution, saa maa de søge at fjerne disses Aarsager, søge at tilintetgøre Betingelserne for deres Existens. Er det sandt, at de vil kæmpe for Proletariatets Sag, at de vil frelse Arbejdernes Døtre fra den forsmædelige Lod at maatte sælge sig for Penge, saa maa de indrullere sig i det Parti, der kæmper Proletariatets Kamp for Opnaaelsen af Samfundstilstande, hvorunder slige Vederstyggeligheder som Prostitution er en Umulighed, hvor ingen Kvinde er tvungen til at prostituere sig for at leve, tvungen til at dø moralsk for at kunne leve fysisk.

Partiet er Socialdemokratiet.

Kun under den socialistiske Samfundsorden vil Fattigdommen med alle dens sørgelige Følger være udelukket. — Den Samfundsorden maa Sædelighedsvennerne kæmpe for.

Saa vil de naa deres Maal.

—B—

Nordisk Kvindesagsmøde den 14., 15. og 16. Juli 1888.

(Sluttet.)

»De kvindelige Arbejderes Stilling«.

Forretningsfører P. Knudsen indledede Forhandlingen og udtalte, at han med Glæde havde taget mod Indbydelse til at tale her, skønt han følte, at han ikke kunde gøre det saa fyldigt, som han gjerne vilde. De fattigste Samfundsklasser er ikke meget kendte, og derfor er der saa lidt Forstaaelse af deres Sag, og derfor vilde han gjerne give sit Bidrag til, at deres

Stilling kunde blive kendt. Det bedste Middel til at lære Samfundet at kende er Statistiken. Den er kedelig, men naar man gør sig fortrolig med Tal, har den alligevel Interesse. Vanskelighederne ved Statistiken her er den, at de fattige skjule, og derfor er de Tal, jeg kan give, meget mangelfulde. 1882 viste Statistiken kun 5806 kvindelige Arbejdere, 1884 13,095, nu 35,000; deraf er 17,000 ugiftede kvindelige Arbejdere foruden Tjenestepigerne. Ogsaa ved Angivelse af Erhvervsgrene vise de kvindelige Arbejdere stor Skyhed. Dr. J. L. Brandes har søgt Oplysning om de kvindelige Arbejderes Stilling. Det første, der falder i Øjnene, er, at i fattige Familier kan der ikke være Tale om Selvforsørgelse for Drengene, men Forældrene kan ikke forsørge alle Børnene, og derfor bliver der stillet den Fordring til Pigebørnene, at de skal forsørge sig selv, saa snart de er konfirmerede. De Oplysninger, Brandes giver, er nogle Aar gamle; men bedre er det ikke blevet siden. Ved Modepynt kan tjenes 3—7 Kr. om Ugen og kun i 7 à 8 Maaneder om Aaret, Linnedsyning 5—6 Kr. og heller ikke stadigt Arbejde hele Aaret rundt. Skræddersyning 9—10 Kr. De bedre Fag er Handskesyning, Vestsyning og Naadling, men heller ikke der strækker Lønnen til, saa at de kan faa Middagsmad over 1 à 2 Gange om Ugen, ellers tør Kost. Københavns Statistik viser, at den gennemsnitlige Løn er 1 Kr. 37 Øre om Dagen. De mandlige Arbejderes er for det samme Arbejde 1 Kr. højere pr. Dag. Ved Akkordarbejde kan der tjenes lidt mere, 9—12 Kr. ugentlig eller 474 Kr. om Aaret. Om Arbejdstidens Længde oplystes det, at af 39 industrielle Fag havde 34 11 Timers Arbejdstid, de andre havde indtil 14 Timers Arbejdstid. De kvindelige Herreskrædderes Fortjeneste er 90 Øre daglig. Man ser bedst de bedre stillede Arbejdere og tror derfor, at det ikke er saa galt, som det er; 11½ Øre kan regnes for Gennemsnitsløn pr. Time, ¼ har mere, de andre har mindre. Kaabsyderskerne kan tjene 6—7 Kr. ugentlig, men ikke Aaret rundt. Tobaksarbejdere 3—10 Kr. ugentlig, Vævere 6—7 Kr. ugentlig. De kvindelige Arbejdere kan ikke ernære sig ved deres Arbejde; naar de ikke har Støtte i Hjemmet, maa de støttes af Kommunen. Han sluttede med det Ønske, at en international Lovgivning kunde ordne Arbejdernes Stilling, saa der kunde blive normal Arbejdsdag, det vilde give mere Lighed i Arbejdsforholdene.

Dr. Knut Wicksell, Frk. Anna Bugge og Lektor Heichel gave nogle korte Oplysninger fra deres Land, hvor Sagen stod endnu daarligere for de kvindelige Arbejderes Vedkommende end i Danmark.

Paa Grundlag af disse Beretninger fortsattes saa Diskussionen og Forhandlingerne om de foreliggende Spørgsmaal om Eftermiddagen og de to paafølgende Dage.

Der blev sagt mange og vægtige Ord, knyttet Kendskab med fjærne og nære Meningsfæller, som forhaabentlig vil have blivende Værd, og Festmaaltidet samt de smaa Udflugter forfriskede og forhøjede de rige Dages Samliv.

Et var alle enige om, at der var kommet Grøde i Jorden for Kvindesagen, og at de Kvinder, der her havde udtalt sig paa Mødet om sociale Spørgsmaal, gav et godt Varsel om, at det ikke vil vare længe,